

TLAČOVÁ SPRÁVA

28. február 2023

Slovenský filmový ústav vlni hospodáril so ziskom aj napriek požiaru na digitalizačnom pracovisku

Činnosť Slovenského filmového ústavu (SFÚ) počas prvých troch mesiacov roku 2022 ovplyvňovala ešte pandémia a s ňou súvisiace protiepidemiologické opatrenia, no najnáročnejším obdobím pre inštitúciu bola druhá polovica roka, keď v priestoroch digitalizačného pracoviska na Špitálskej ulici v objekte Kina Lumière vypukol požiar s devastačnými následkami. Napriek zložitej situácii bolo hospodárenie SFÚ vyrovnané a inštitúcia dosiahla zlepšený hospodársky výsledok.

Požiar na digitalizačnom pracovisku SFÚ zastavil digitalizáciu a zatvoril sály Kina Lumière

Požiar v priestoroch digitalizačného pracoviska SFÚ v objekte Kina Lumière na Špitálskej ul. č. 4 v Bratislave vypukol ráno 20. septembra 2022. Vznikol v kamerovom štúdiu a operatívnom sklade pracoviska, kde boli uložené filmové materiály určené na digitálne spracovanie. Požiarnici Hasičského a záchranného zboru hl. mesta SR Bratislava (HaZZ) požiar v priebehu pol hodiny uhasili a po odvetraní priestorov vo večerných hodinách toho istého dňa pracovníci SFÚ vystaňovali poškodené filmové materiály a zabezpečili ich odvoz na kontrolu a ošetrovanie do Filmových laboratórií v Zlíne. V znaleckom posudku Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru bola ako príčina požiaru stanovená technická porucha na elektrickom motore ventilátora konvektora v klimatizačnej jednotke na stropnej miestnosti a následne došlo k zapáleniu horľavých materiálov v okolí. Zadymenie a značné znečistenie priestorov celého objektu si vyžiadalo časovo náročné odstraňovanie škôd a sanáciu. V súčasnosti kinotechnické zariadenia, digitalizačné a IT technológie prechádzajú postupnou diagnostikou, posudzovaním, čistením a sanáciou, prevádzky digitalizačného pracoviska i Kina Lumière sú z tohto dôvodu zatvorené. Okrem záchrany filmových materiálov je pre inštitúciu určujúca aj záchrana zdigitalizovaných dát – filmových objektov, pre ktoré boli zabezpečené dočasné dátové úložiská. Na základe mapovania stavu zariadení i podľa nákladov na opravu budovy, predovšetkým miestnosti požiaru, sa postupne vyčísľujú škody. Aj náklady na obnovu zhorených a požiarom poškodených filmových materiálov bude možné vyhodnotiť až po predložení ich diagnostiky z Filmových laboratórií v Zlíne. Zároveň však možno konštatovať, že žiadne audiovizuálne dielo nie je z dôvodu požiaru nenávratne stratené. Ku každému existuje niektorý z materiálov – rozmnožovacie materiály, duplikačné materiály, kombinovaná kópia alebo dáta v digitálnej podobe. Majetok SFÚ je poistený v rámci poisťovnej zmluvy uzatvorenej medzi MK SR a poisťovňou KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. a ďalšími vedľajšími poisťovňami. Vďaka efektívnej administrácii poisťovnej udalosti a vyčísleniu predbežnej škody sa podarilo zabezpečiť poskytnutie prvej zálohy na krytie nákladov poisťovnej udalosti už koncom roku 2022. Na závažnosť celej situácie, nielen pre SFÚ, ale i celé audiovizuálne prostredie, upozornili zástupcovia filmových profesionálov, ktorí v októbri minulého roka vydali oficiálne vyhlásenie k dôsledkom požiaru a vyslovili naliehavú požiadavku na mimoriadnu pomoc zo strany štátu, ktorá bude nevyhnutná na opätovné uvedenie digitalizačného pracoviska SFÚ do jeho riadnej prevádzky. Termín obnovenia činnosti digitalizačného pracoviska i prevádzky Kina Lumière je predbežne stanovený na začiatok 2. polroka 2023.

SFÚ napriek zložitej ekonomickej situácii dosiahol zlepšený hospodársky výsledok

SFÚ počas minulého roka aj napriek pandémie a krátenému finančnému príspevku zo strany zriaďovateľa aktívne naplňal poslanie a úlohy, ktoré mu vyplývajú zo zákona o audiovizíi, z plánu činnosti a kontraktu so zriaďovateľom. Hospodárenie bolo rovnako ako v predchádzajúcich rokoch pozitívne a inštitúcia dosiahla zlepšený hospodársky výsledok, a to i napriek poklesu tržieb z premietania z dôvodu pandémie a zatvorenia prevádzky kina v dôsledku požiaru. Organizácia počas roka vykazovala vyrovnané čerpanie rozpočtu v súlade s plánom činnosti, kontraktom, úpravami rozpočtu, prioritnými projektmi a účelovými dotáciami.

Celkové náklady inštitúcie vlni predstavovali sumu 6 245 712,62 eur a celkové výnosy 6 267 139,81 eur, inštitúcia tak dosiahla zlepšený výsledok hospodárenia v sume 21 427,19 eur. Tento výsledok sa podarilo doceliť prekročením plánu tržieb zo zhodnocovania práv výrobcu k slovenským filmom a dôslednou realizáciou úsporných opatrení – Programu hospodárnosti. Rozpočet SFÚ ako štátnej príspevkovej organizácie aj v minulom roku pozostával zo štyroch základných zdrojov, tvorili ho štátny príspevok, výnosy z vlastnej činnosti, príspevok Európskej únie na činnosť kancelárie Creative Europe Desk (CED) i dotácie Audiovizuálneho fondu, ktorého je SFÚ oprávneným žiadateľom od roku 2012 – zo siedmich predložených projektov bolo vlni šesť podporených.

V minulom roku v SFÚ prebiehali tri kontroly. Ekonomický a finančný audit projektu *Redigitalizácia kinosály – projektor K1* a komplexná protipožiarna kontrola v objekte depozitu filmových materiálov v Pezinku boli uzavreté bez zistenia nedostatkov. Po septembrovom požiaru na digitalizačnom pracovisku uskutočnili pracovníci HaZZ hl. mesta SR Bratislava komplexnú protipožiarnu kontrolu vo všetkých objektoch, ktoré má SFÚ v správe majetku štátu, vo výpožičke a v nájme na území Bratislavy. Drobné nedostatky boli odstránené a protipožiarna kontrola potvrdila výsledok bez zistenia nedostatkov.

Vlni SFÚ získal ocenenie od portálu TRANSPAREX za vynikajúce výsledky v oblasti verejného obstarávania. Certifikát *Zodpovedný obstarávateľ 2021* s hodnotením A+, čo znamená „veľmi zodpovedný obstarávateľ“, získal ústav spomedzi 5 400 verejných obstarávateľov. V rebríčku hodnotených sa umiestnil na 91. priečke, v kategórii ústredných orgánov štátnej správy mu patrí 20. miesto. V prvej stovke celkového rebríčka je SFÚ jediným oceneným subjektom v rezorte kultúry.

Projekty na obnovu a záchranu audiovizuálneho dedičstva sú aj naďalej prioritou

Projekt systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky patrí k dlhodobým projektom SFÚ, jeho podstatnou úlohou je zamedzenie už prebiehajúceho zhoršovania stavu archívneho kinematografického fondu SFÚ. Projekt sa v súčasnej podobe začal realizovať v roku 2006 po schválení vládou Slovenskej republiky a schválený je ako dlhodobý projekt s výhľadom do roku 2033. Dodávateľom prác k projektu sú na základe medzinárodného verejného obstarávania Filmové laboratóriá v Zlíne. Technologicky najkomplikovanejšiu oblasť prác tvorí obnova fondu dlhometrážnych filmov, vlni bolo z tohto fondu kompletne obnovených 19 titulov. Z fondu krátkometrážnych a stredometrážnych dokumentárnych filmov bolo celkovo obnovených 95 titulov, ukončila sa aj obnova 24 titulov z tohto fondu zaradených do projektu ešte v roku 2021. Okrem vyššie uvedených filmových materiálov boli v rámci obnovy dlhometrážnych, krátkometrážnych a stredometrážnych filmov zaradené na ošetrovanie aj rozmnožovacie materiály, z nich bolo vlni kompletne ošetrovaných a odplesnených 345 331 metrov filmových materiálov.

Bez prerušenia pokračovalo aj získavanie, spracovávanie, archivovanie a sprístupňovanie archívnych, dokumentačných a knižničných zbierok a fondov SFÚ, ako aj vytváranie elektronických kópií z dokumentačných zbierok a archívnych fondov. Vlni to predstavovalo 24 654 písomných a grafických archiválií. Ďalej sa spracovával archívny fond Slovenská filmová tvorba Koliba a osobné fondy Ivana Rumanovského, Damiana Vizára, Gizely Mihálikovej, Júliusa V. Trebišovského, Heleny Slavíkovej-Rabarovej a Jána Šudu. V rámci akvizícií pribudli nové a dopĺňali sa už existujúce fondy napríklad Milana Lasicu, Eduarda Grečnera, ale aj zbierky výtvarných prác z výroby animovaných filmov či

Slovenský filmový ústav vlni hospodáril so ziskom aj napriek požiaru na digitalizačnom pracovisku

zbierka trojrozmerných predmetov. Databázy SFÚ sa vytvárajú a sprístupňujú v Projekte informačného systému audiovizuálneho dedičstva SK CINEMA, ktorý tvorí súčasť informačného systému verejnej správy a SFÚ ho realizuje od roku 2002. Vďaka nepretržitému napĺňaniu počet záznamov vlni narástol o 27 258, čo aktuálne predstavuje celkový počet 681 778 záznamov vo všetkých databázach SK CINEMA. Stúpol aj počet vyhľadávaní na filmovom portáli www.skcinema.sk, kde sú dostupné širokej verejnosti. Ide o najdôležitejší relevantný zdroj o slovenskej audiovizii.

Filmy zo zbierok audiovizuálneho dedičstva sa digitalizujú v najvyššej kvalite

Pre Slovenský filmový ústav je dôležité, aby filmy zo zbierok boli reštaurované a zdigitalizované v najvyššej možnej kvalite. Inštitúcia túto činnosť zabezpečuje na digitalizačnom pracovisku vďaka národnému projektu Digitálna audiovizia, ktorý SFÚ realizoval od roku 2011 v spolupráci s Rozhlasom a televíziou Slovenska. Od júna 2016 sa projekt dostal do obdobia udržateľnosti na päť rokov do júna 2021. Aktivity spojené s digitalizáciou audiovizuálneho dedičstva však pokračovali aj v roku 2022. Digitalizačné pracovisko, ktoré bolo vybudované v roku 2014, tvorí významný komplexný funkčný a systémový celok na realizáciu digitalizácie a digitálneho reštaurovania filmového dedičstva s priamymi väzbami na celý proces uchovávaní a sprístupňovania audiovizuálneho dedičstva SR. V roku 2022 sa podarilo zdigitalizovať 54 filmových objektov (dokumentárnych, hraných a spravodajských filmov), medzi nimi sú napríklad filmy *Záhrada* (1995) Martina Šulíka alebo *Prípad pre obhajcu* (1964) Martina Hollého. Slovenské filmy reštaurované a digitalizované v SFÚ sa prezentujú aj vo Filmotéke Kina Lumière v cykle Digitálne kino, ktorého cieľom je upozorniť na nevyhnutnú potrebu digitalizovania filmového dedičstva. Vlni v septembri do fungovania digitalizačného pracoviska významne zasiahol požiar a aktuálne sa realizujú činnosti na obnovenie jeho chodu.

Slovenské klasické i súčasné diela boli uvedené po celom svete i v ďalekom Japonsku

Prezentácia slovenskej klasickej i súčasnej kinematografie je dôležitou súčasťou rozvoja národnej kinematografie. Skraja roka spoločenskú situáciu ovplyvňovala pandémia a mnohé z podujatí sa konali online alebo hybridne. Zastúpenie slovenskej kinematografie na medzinárodných fórach to však neovplyvnilo. Ku kľúčovým podujatiam, na ktorých sa slovenská kinematografia zúčastňuje už pravidelne, patria prestížne filmové festivaly a medzinárodné trhy v Berlíne, Cannes a v Karlových Varoch. Úspešne sa slovenský film vlni prezentoval na MFF v Rotterdame, kde sa uskutočnila medzinárodná premiéra digitálne reštaurovaného filmu *Každý týždeň sedem dní* (1964) Eduarda Grečnera, na festivale klasického filmu Lumière Lyon, kde bol vo svetovej premiére uvedený digitálne reštaurovaný film *Prípad pre obhajcu* (1964) Martina Hollého, na MF nemého filmu v Pordenone, kde mal premiéru digitálne reštaurovaný nemý film *Po horách, po dolách* (1929) Karla Plicku, či na významných podujatiach s krátkometrážnou produkciou MF krátkych filmov Clermont-Ferrand alebo MF animovaných filmov Annecy. SFÚ bol v minulom roku aj partnerom Krakovského filmového festivalu, kde mala slovenská kinematografia početné zastúpenie, v programe figurovalo 11 filmov, z toho dva súčasné tituly boli uvedené vo svetovej a jeden v európskej premiére. Z domácich podujatí SFÚ organizoval bilančnú prehliadku Týždeň slovenského filmu, podujatie pre filmových profesionálov Bratislava Industry Days počas MFF Febiofest, Dni archívneho filmu – Storočnica v Banskej Bystrici i ďalšie podujatia, ktoré ešte pripomínali sté výročie vzniku prvého dlhometrážneho slovenského filmu *Jánošík* (1921) Jaroslava Siakela. Vlni sa SFÚ ako organizátor, spoluorganizátor či partner podieľal na 90 podujatiach v 33 krajinách sveta a na 19 domácich podujatiach. Uviedol celkovo 253 dlhometrážnych a krátkometrážnych slovenských filmov. Najviac uvádzaným filmom zo zbierok SFÚ doma a v zahraničí bola snímka *Obrazy starého sveta* (1972) Dušana Hanáka. Tento digitálne reštaurovaný film, ktorý patrí k najoceňovanejším slovenským dokumentárnym filmom, bol za osobnej účasti režiséra slávnostne

Slovenský filmový ústav vlani hospodáril so ziskom aj napriek požiaru na digitalizačnom pracovisku

uvedený napríklad na MFF Karlove Vary, konala sa aj jeho obnovená premiéra v Japonsku. Medzi súčasnými slovenskými filmami viedli v počte projekcií doma i v zahraničí filmy *Cenzorka* (2021) Petra Kerekesa, *Obeť* (2022) Michala Blaška a *Websterovci vo filme* (2022) Kataríny Kerekesovej. Z krátkych filmov mala navyše uvedení snímka *Milý tati* (2021), ktorú nakrútila Diana Cam Van Nguyen. Na podporu slovenskej kinematografie v zahraničí SFÚ vydal viacero katalógov pripravovaných filmov v anglickom jazyku. SFÚ vlani spolupracoval aj s domácimi producentmi a industry platformami, zameranými na zviditeľňovanie filmových producentov a ich pripravovaných projektov, vlani sa prezentovalo 59 slovenských projektov na industry podujatiach v zahraničí a na Slovensku.

Najdôležitejšou činnosťou SFÚ z hľadiska príjmov je zhodnocovanie klasických filmov

Obchodné zhodnocovanie filmov, ktoré copyrightovo spadajú pod SFÚ, a ich predaj do televízneho vysielania a na VoD platformy je pre ústav zásadný, inštitúcia ponúka stále viac titulov vo vysokom rozlíšení (HDTV). Licencovanie TOP filmov, ktoré tvoria predovšetkým rozprávky a filmy umiestnené v rebríčkoch najsledovanejších titulov, sa od roku 2017 realizuje v záujme transparentnosti formou obchodnej verejnej súťaže. V minulom roku sa uskutočnili dve výzvy s licenčným konaním spolu na 25 filmov a na bonus *Viktor Kubal – nedožité 100 rokov*. Spolu boli poskytnuté licencie na 19 filmov, z nich 15 získala RTVS, 1 TV Markíza a 3 TV JOJ. V minulom roku boli uzatvorené zmluvy na vysielanie celovečerných hraných filmov s RTVS, TV JOJ, TV Markíza, tiež s Českou televíziou, Československou filmovou spoločnosťou (CS FILM) a pokračovalo aj vysielanie týždenníkov *Týždeň vo filme* v televízii TA3. Celkovo sa zrealizovalo obchodné zhodnotenie práv do televízneho vysielania k 73 slovenským filmom a 208 týždenníkom *Týždeň vo filme*. SFÚ tiež poskytuje ukážky zo slovenských filmov do novovznikajúcich diel a televíznych programov, takto pokračovala napríklad úspešná spolupráca s TV Markíza pri používaní ukážok do spravodajských a publicistických relácií. Ako koprodukčný partner vstúpil SFÚ vlani do projektov *Herečky – Marina Kráľovičová*, *Dežo Hoffmann – fotograf Beatles*, *Emília Vášáryová a Eduard Grečner*. Najsledovanejšími filmami z ponuky SFÚ na televíznych obrazovkách na Slovensku sa v minulom roku stali snímky *Perinbaba* (1985) Juraja Jakubiska, *Popolvár, najväčší na svete* (1982) Martina Ťapáka, *Sol' nad zlato* (1982) Martina Hollého, *Pacho, hybský zbojník* (1975) Martina Ťapáka a *Nebojsa* (1988) Juliusa Matulu.

V posledných rokoch významne narastá záujem o uvedenie filmov zo zbierok SFÚ na VoD a streamovacích platformách, vlani boli poskytnuté licencie celkovo k 108 kinematografickým dielam. Pokračovala predovšetkým spolupráca s platformou DAFilms, ktorá sprístupnila ďalších 49 slovenských klasických filmov a s platformou VOYO, s ktorou sa uzavreli zmluvy na 36 filmov. Dlhometrážne i krátkometrážne filmy zo SFÚ sú okrem DAFilms a Voyo dostupné aj na JOJ play, KVIFF.TV, RiK Plus, APPLE TV+, STARMAX, Lepší.TV, Google Play, Netflix a ďalších platformách. Významnou udalosťou z minulého roka je uvedenie šiestich klasických slovenských filmov zo 60. a 70. rokov minulého storočia pod názvom *Zlatá éra slovenskej kinematografie* vo výberovej sekcii Skryté poklady na prestížnej streamovacej platforme LaCinetek, ktorá je venovaná najväčším filmom 20. storočia. SFÚ je prvým národným filmovým archívom, ktorý nie je zakladajúcim členom platformy a dostal možnosť uviesť vlastný výber.

Napriek pandémie a požiaru Kino Lumière dosiahlo návštevnosť viac ako 56 000 divákov

V minulom roku začalo Kino Lumière premietiť z dôvodu pandémie až v polovici januára, aj to pri obmedzenej kapacite kinosál a s povinnosťou nosenia respirátorov. Do plnohodnotnej prevádzky sa kino dostalo až v apríli, keď boli zrušené prísne epidemiologické opatrenia. Počas nepriaznivej pandemickej situácie až do konca februára kino premietalo online na vlastnej platforme Kino doma, ktorú spustilo ešte počas prvej vlny pandémie v roku 2021. Počas prvých dvoch mesiacov roka 2022 Kino doma uviedlo celkovo 45 predstavení, najúspešnejší bol film *Dhaulágirí je môj Everest* (2021)

Pavla Barabáša, spojený s diskusiou s režisérom a ďalšími hosťami. Na jeseň prevádzku Kina Lumière zasiahol požiar na digitalizačnom pracovisku, jeho priestory boli zadymené a bolo potrebné zabezpečiť ich čistenie. V nadväznosti na pandémie a požiar Kino Lumière vlni premietalo len 249 dní z celého roka. Napriek tomu sa celková návštevnosť vyšplhala na 55 990 divákov na predstaveniach, celková návštevnosť vrátane diskusií a prednášok predstavuje 56 605 ľudí. Najnavštevovanejšími filmami sa stali *Film roka* (2021) Mariana Cohna, *Najhorší človek na svete* (2021) Joachima Triera a *Veľa šťastia, pán Veľký* (2022) Sophie Hydeovej. Rebríček najnavštevovanejších slovenských filmov vedie animovaný film *Myši patria do neba* (2021) režisérskej dvojice Jan Bubeníček a Denisa Grimmová, nasleduje ho *Zakliata jaskyňa* (2022) Mariany Čengel Solčanskej a trojicu uzatvára dokument Patrika Lančariča *Dežo Hoffmann – fotograf Beatles* (2022). Kino Lumière je repertoárové kino a aj vlni sa podarilo udržať pestrú dramaturgiu s dôrazom na klasickú i súčasnú slovenskú kinematografiu, súčasný európsky a svetový film, predstavenia pre deti a seniorov, realizovali sa aj inkluzívne projekcie pre deti s poruchou ADHD a projekcie pre rodičov s deťmi vo veku batoliat i pravidelné cykly Music & Film a Reštaurovaná klasika. V programe má svoje miesto aj Filmotéka, zameraná primárne na prezentáciu domáceho a európskeho audiovizuálneho dedičstva. Vlni uvádzala programy *100 rokov slovenského filmu*, *Spotlight Slovensko* v spolupráci s Filmovým festivalom v Cottbuse i pravidelné cykly Očami filmových spravodajcov, Rezy krátkym filmom či Zdravotná prehliadka. Dramaturgovia kina kladú dôraz aj na vzdelávanie v projektoch Filmový kabinet a Filmový kabinet deťom.

Najviac podujatí s filmom, ktoré pravidelne hostí Kino Lumière, sa koná v jesenných mesiacoch roka, kvôli požiaru však mnohé z nich museli hľadať náhradné priestory. Medzi vlaňajšie kľúčové podujatia tak patrili len *MFF Febiofest* (16. – 22. 3. 2022) a *Týždeň slovenského filmu* (4. – 10. 4. 2022).

V nadväznosti na zatvorenie kina po požiaru sa dohodla spolupráca s Filmovou a televíznou fakultou VŠMU, ktorá od januára 2023 poskytla svoju kinosálu Klap na projekcie Kina Lumière, no už v decembri na jej pôde kino uviedlo tradičné medzinárodné podujatie European Cinema Night s projekciou filmu *Pán Jones* (2019) Agnieszky Holland. Premietanie bolo spojené s lektorským úvodom a diskusiou po filme. Podujatie organizuje medzinárodná sieť kín Europa Cinemas, ktorej je Kino Lumière súčasťou, a konalo sa v 75 kinách v členských štátoch Európskej únie. Vlni bolo Kino Lumière ako člen Europa Cinemas zastúpené aj v porote EC Label Jury pre sekciu Directors' Fortnight na MFF Cannes.

Kino Lumière realizovalo tiež projekcie pod názvom *Stojíme pri Ukrajine* v nadväznosti na oficiálne vyhlásenie SFÚ k situácii na Ukrajine, v ktorom inštitúcia odsúdila agresívny zásah Ruskej federácie do suverenity Ukrajiny a vyjadrila solidaritu a podporu jej obyvateľom. Kino realizovalo pre ukrajinských občanov so statusom dočasného útočiska voľný vstup na pondelkové projekcie, premietalo filmy v ukrajinčine, resp. s ukrajinskými titulkami a do programu zaradilo filmy ukrajinskej produkcie – uskutočnili sa benefičné projekcie ukrajinských filmov *Vojnový zápisník* (2020) Romana Ljubija a *Oľga* (2021) Eliho Grappa. SFÚ sa v oficiálnom vyhlásení pridal k výzve na podporu Národného centra Oleksandra Dovženka a zorganizoval finančnú zbierku zamestnancov, ktorej výťažok zaslal na účet mimovládnej organizácie Vostok SOS. V prvej polovici roka 2023 čaká kino III. etapu renovácie.

Vlni vyšla publikácia *Abecedár slovenského filmu 1921 – 2021 a viacero blu-ray nosičov*

V oblasti filmologickej literatúry sa ako prvá minulý rok dostala k záujemcom publikácia *Kinematický obrat – Film v digitálnej ére a jeho desať problémov* od autorskej dvojice André Gaudreault a Phillipe Marion. Zo slovenských autorov SFÚ vydal v edícii Cinestézia filmologického časopisu Kino-Ikon knižnú podobu poznámkových lístkov zo súkromnej kartotéky nestora slovenskej filmovej kritiky Pavla Branka s názvom *Poznámky*. Inštitúcia participovala aj na vydaní knihy *Rozhovory o filme* zostavovateľov Martina Šulíka a Mareka Leščáka a vyšli tiež zborníky *Slovenský film v roku 2020*, pozostávajúci z príspevkov panelových diskusií podujatia Týždeň slovenského filmu, a *Stopy začiatkov* s textami z rovnomennej filmologickej konferencie. V oblasti knižnej produkcie ústav zavŕšil rok pozoruhodnou publikáciou *Abecedár slovenského filmu 1921 – 2021*, ktorá vyšla v slovenskom aj

anglickom jazyku a uzavrela rovnomenný filmový projekt k oslavám 100. výročia vzniku slovenskej kinematografie v Kine Lumière. Na rok 2023 sa pripravuje vydanie monografie *Máme svoj film! Slovenská filmová kultúra a propaganda 1938 – 1945*, ktorú autorsky pripravuje filmová historička Petra Hanáková ako vedecko-výskumný projekt s dôrazom na mapovanie bielych miest slovenskej kinematografie. Okrem knižných publikácií vlni vyšli dve čísla filmologického časopisu pre vedu o filme a pohyblivom obraze Kino-Ikon a vychádzal aj jediný mesačník o filmovom dianí (nielen) na Slovensku Film.sk vrátane anglického čísla v dvoch mutáciách pre festivaly v Berlíne a Cannes. Najvýraznejšou aktivitou časopisu bolo vlni uverejnenie výsledkov ankety *Film.sk – slovenský film storočia*, ktorá vznikla v závere roka 2021 pri príležitosti storočnice slovenskej kinematografie. Víťazným filmom ankety sa stala snímka režiséra Dušana Hanáka *322* (1969).

V oblasti DVD a blu-ray produkcie vyšlo vlni DVD *Jaroslava Havettová. Výber z tvorby*, ktoré ponúka prierez dielom jednej z najvýznamnejších osobností slovenského animovaného filmu. Na blu-ray nosičoch inštitúcia vydala film *Slnko v sieti* (1962) Štefana Uhra pri príležitosti 60. výročia vzniku tohto prelomového diela slovenskej kinematografie a v spolupráci s prestížnym vydavateľstvom Second Run vyšlo blu-ray *Drak sa vracia / Dragon's Return* (1967) Dušana Grečnera. K obojm filmom SFÚ vyrobil *Filmy o filme*, ktoré sú súčasťou nosičov ako bonusový materiál. V druhej polovici roka sa k záujemcom dostali na blu-ray nosičoch filmy *Záhrada* (1995) Martina Šulíka a *Dežo Hoffmann – fotograf Beatles* (2022) Patrika Lančariča.

K celkovo najpredávanejším nosičom SFÚ za minulý rok patrilo DVD s filmom *Tisícročná včela* (1983) Juraja Jakubiska, nasledujú nosiče s filmami *Pásla kone na betóne* (1982) Štefana Uhra a *Na krásnom modrom Dunaji* (1994) Štefana Semjana. V blu-ray oblasti sa darilo filmu *Perinbaba* (1985) Juraja Jakubiska, nosiču *Dušan Trančík – krátke filmy* a filmom *Obchod na korze* (1965) Jána Kadára a Elmara Klosa, *Záhrada* (1995) Martina Šulíka a *Noční jazdci* (1981) Martina Hollého. Z publikácií najviac zaujali *Rozhovory o filmy*, *Naše filmové storočie* a *Martin Slivka – muž, ktorý sadil stromy*. Úspechom pre edičné aktivity SFÚ je množstvo pozitívnych recenzií a ohlasov, medzi nimi vlni vynikol blu-ray nosič s filmom *Noční jazdci*, ktorý bol zaradený do finálneho výberu II Cinema ritrovato DVD Awards 2022 – medzinárodnej súťaže o najlepšie blu-ray/DVD roka, ktorú organizuje rovnomenný prestížny festival klasického filmu v Bologni. Edičné produkty SFÚ záujemcovia môžu nájsť v predajni SFÚ Klapka.sk, v Kine Lumière a na ďalších vybraných miestach.

Podpora pre slovenské spoločnosti z programu Kreatívna Európa bola vlni najvyššia

Osobitnou zložkou SFÚ je kancelária Creative Europe Desk (CED) Slovensko, ktorá zabezpečuje informačný a konzultačný servis pre subjekty žiadajúce o podporu v rámci programu Európskej únie Kreatívna Európa – v jeho podprogramoch Kultúra a MEDIA. Od januára 2021 je v platnosti nová generácia programu Kreatívna Európa 2021 – 2027. Rok 2022 bol pre slovenské spoločnosti v rámci programu Kreatívna Európa mimoriadne úspešný. Celkovo získali podporu vo výške 2 595 885,28 eur, čo predstavuje najvyššiu sumu, odkedy Slovensko participuje na tomto programe. V podprograme MEDIA podpora dosiahla výšku 1 830 472,38 eur, z toho dve spoločnosti v pozícii partnerov projektov získali v dvoch výzvach *Talenty a zručnosti (tréning)* spolu 180 782 eur, tri slovenské produkčné spoločnosti získali vo výzve *Vývoj minibalíkov európskych projektov* celkom 330 000 eur, jedna spoločnosť ako partner v schéme *Trhy* získala 4 500 eur, jedna spoločnosť ako partner v schéme *Vývoj publika a filmová výchova* získala 29 814 eur, osem slovenských distribučných spoločností vo výberovej podpore kinodistribúcie *Filmy v pohybe* dostalo spolu 72 520 eur, jedna produkčná spoločnosť ako partner v rámci podpory *Vývoj koprodukčných európskych projektov* získala 31 619 eur, sedem distribučných spoločností v rámci automatickej podpory *Európska filmová distribúcia* dostalo 934 171 eur, jedna spoločnosť ako partner v schéme *Európske VOD siete a operátori* získala podporu vo výške 93 398 eur a 26 slovenských kín v rámci nepriamej podpory v sieti Europa Cinemas získalo celkom 153 667 eur. Veľmi úspešné boli aj slovenské spoločnosti v podprograme Kultúra – trinásť spoločností získalo vo výzve *Projekty európskej spolupráce* spolu 765 412,90 eur, z toho jedna v pozícii žiadateľa a ostatné ako partneri projektov.

Slovenský filmový ústav vlni hospodáril so ziskom aj napriek požiaru na digitalizačnom pracovisku

SFÚ je plnohodnotným partnerom obdobných inštitúcií v zahraničí a je riadnym členom medzinárodných organizácií, ktoré priamo súvisia s jeho hlavnými činnosťami. Do medzinárodných databáz zasiela pravidelne relevantné informácie a štatistiky o slovenskom filme. V minulom roku sa SFÚ ako člen organizácie European Film Promotion (EFP) zúčastnil troch zásadných projektov EFP (*Future Frames*, *Producers on the Move* a *Arab Critics' Awards for European Films*) a zástupca SFÚ sa zúčastnil dvoch zasadnutí valného zhromaždenia EFP.

Slovenský filmový ústav (SFÚ) je jediná štátna organizácia pôsobiaca v oblasti audiovizie na Slovensku. Jej súčasťou je filmový archív, ktorý je v zmysle rozhodnutia MV SR špecializovaným verejným archívom. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky a sprostredkovane aj súčasťou európskeho audiovizuálneho dedičstva. Svojimi činnosťami SFÚ tieto zbierky odborne spracováva, ošetruje, renovuje, katalogizuje a sprístupňuje, čím naplňa svoje základné poslanie a vytvára odborné zázemie pre ďalšie vedecké, výskumné a osvetové činnosti. Ako jediná štátna inštitúcia v oblasti kinematografie a audiovizuálnej kultúry v SR má SFÚ zároveň nezastupiteľné miesto vo verejnej prezentácii, popularizácii a propagácii súčasnej slovenskej kinematografie a jej hodnôt na Slovensku aj v zahraničí, pričom toto svoje poslanie vykonáva najmä prostredníctvom prezentačných a informačných aktivít, edičnej činnosti a poradenských aj podporných aktivít. V roku 2014 sa súčasťou odborných pracovísk SFÚ stalo moderné digitalizačné pracovisko, ktorého vybudovaním a vybavením modernými technológiami získal SFÚ technické, technologické a personálne zázemie na konverziu kinematografických diel do digitálnych formátov. Od roku 2001 je SFÚ členom Medzinárodnej federácie filmových archívov (FIAF), od roku 2006 je členom medzinárodnej organizácie European Film Promotion so zameraním najmä na prezentáciu audiovizuálnej kultúry a priemyslu Slovenskej republiky a zároveň pôsobí ako servisné pracovisko pre kinematografický fond Rady Európy Eurimages a Európske audiovizuálne observatórium (EAO), kde je zároveň členom pracovnej skupiny EFARN (European Film Agencies Research Network) zo zameraním na skúmanie problematiky štatistického vykazovania údajov z oblasti audiovizie v členských krajinách EÚ. Kino Lumière, ktoré od roku 2011 prevádzkuje Slovenský filmový ústav, je členom medzinárodnej siete kín Europa Cinemas, v roku 2020 v čase pandémie spustilo online projekt Kino doma – virtuálnu kinosálu Slovenského filmového ústavu. Základnou organizačnou zložkou SFÚ pre oblasť ochrany a obnovy audiovizuálneho dedičstva je Národný filmový archív (NFA) a pre oblasť verejného prístupu ku kinematografickému umeniu a audiovizuálnemu dedičstvu je Národné kinematografické centrum (NKC), osobitnou zložkou SFÚ je od 1. januára 2014 kancelária Creative Europe Desk Slovakia. V zmysle zákona č. 40/2015 o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2015, sú orgánmi SFÚ generálny riaditeľ, Rada SFÚ a Komisia pre audiovizuálne dedičstvo. Od roku 2017 má SFÚ osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj, vedecko-výskumnú činnosť SFÚ garantuje a usmerňuje Vedecká a edičná rada SFÚ (VaER SFÚ). Špecializovaná knižnica filmologickej literatúry aktuálne vlastní 16 423 knižných jednotiek, 2 150 scenárov a 2 518 archivovaných ročníkov periodík.

Internetové stránky SFÚ:

www.sfu.sk – základný zdroj informácií o SFÚ a jeho aktivitách
www.aic.sk – aktuálne dianie v oblasti prezentácie slovenskej kinematografie (v slovenskej a anglickej verzii)
www.kino-lumiere.sk – Kino Lumière, program, rezervácie a online predaj vstupeniek
www.kino-doma.sk – virtuálna kinosála online projektu Kino Lumière doma
www.klapka.sk – predajňa Klapka.sk, online predaj produktov SFÚ
www.filmsk.sk – mesačník o filmovom dianí na Slovensku Film.sk
www.skcinema.sk – databázy SFÚ (Slovenská filmová databáza, Katalóg SFÚ, Heslár SFÚ)
www.cedslovakia.sk – kancelária Creative Europe Desk

Sociálne siete SFÚ a iné portály:

<https://www.facebook.com/filmovyustav>
<https://www.instagram.com/filmovyustav>
<http://issuu.com/slovakfilminstitute>
<http://www.youtube.com/user/SlovakFilmInstitute/videos>
<http://vimeo.com/slovakfilminstitute/videos>

Slovenský filmový ústav vlani hospodáril so ziskom aj napriek požiaru na digitalizačnom pracovisku

Slovenský filmový ústav

SFÚ je jediná štátna organizácia v oblasti audiovizie na Slovensku. Jej hlavné úlohy, činnosti a pôsobnosť definuje Zákon o audiovizii č. 40/2015 Z. z. Súčasťou SFÚ ako pamäťovej a fondovej inštitúcie je špecializovaný filmový archív. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva SR. Vybudované má aj moderné digitalizačné pracovisko.
Kontakt: Slovenský filmový ústav, Grösslingová 32, Bratislava, www.sfu.sk.

Predajňa Slovenského filmového ústavu – Klapka.sk

Predajňa Klapka.sk sa orientuje na slovenskú filmovú klasiku a súčasné slovenské audiovizuálne diela na DVD a blu-ray nosičoch. V ponuke má tiež odbornú literatúru z oblasti kinematografie a audiovizie slovenských a českých vydavateľstiev a vybrané diela z produkcie filmových archívov. Ponúka tiež možnosť online predaja a stabilný predajný pult má v priestoroch Kina Lumière.
Kontakt: Klapka.sk, Grösslingová 43, Bratislava, www.klapka.sk.

Kino Slovenského filmového ústavu – Kino Lumière

Kino Lumière sa vo svojej dramaturgii prioritne zameriava na súčasnú slovenskú tvorbu, súčasnú európsku kinematografiu a zlatý fond slovenskej a svetovej kinematografie. Uvádza pravidelné vlastné cykly, tiež viaceré prehliadky a festivaly. Ide o prvé kino na Slovensku, ktoré získalo za dramaturgiu Cenu slovenských filmových novinárov a Cenu Europa Cinemas. Má štyri kinosály, vstupné je od 2,00 do 5,00 €. V roku 2020 spustilo online projekt Kino doma.
Kontakt: Kino Lumière, Špitálska 4, Bratislava, www.kino-lumiere.sk

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 57 10 15 42, simona.notova@sfu.sk